

תקציר לתקשורת

1. פאינה קירשנבאום – סגנית שר הפנים, חברת הכנסת ומזכ"לית מפלגת ישראל ביתנו לשעבר, ומי שהייתה אמונה על חלוקת הכספים הקואליציוניים של המפלגה משך כשש שנים (להלן: "הנאשמת") – נותנת את הדין בגין חלקה בפרשיית שחיתות וסיאוב שלטונית חמורה ורחבת היקף, שיצרה גלי נזק היקפי משמעותיים, ובין היתר: חתירה תחת כללי השוויון בחלוקת תקציבי ציבור, באופן שהוביל להעמקת חוסר האמון הציבורי בנבחרי הציבור; פגיעה אנושה בשורת עמותות ועסקים מהם לקחה שוחד; סיבוך אזרחים שומרי חוק בעבירות פליליות; ופגיעה בתדמית מפלגת ישראל ביתנו. במעשיה הזיקה הנאשמת אף לעצמה – בצע הכסף והשררה הובילה לסטייה עמוקה מדרך הישר, באופן שזכויותיה הרבות כמשרתת ציבור שתרמה לחברה הישראלית מחווירות לנוכח הרקב המוסרי המשתקף משליחת ידה אל הקופה הציבורית, שניתנה לידיה למשמרת.

2. רמי כהן – ממקימי ישראל ביתנו, וחברה הטוב של הנאשמת, ובמועד פתיחת החקירה מנכ"ל משרד החקלאות; אלוף משנה במילואים ששירת, בין היתר כקצין אג"ם בסיירת מטכ"ל, כמפקד יחידת "669", ראש ענף ארגון בחיל האוויר, מפקד טייסת מבצעית ומפקד כנף (להלן: "הנאשם") – נותן את הדין בגין מעורבותו בשורת עבירות, שליבתן מערכת יחסי תן וקח שקיים עם הנאשמת, וניצול קשריו והשפעתו במפלגה, להפקת טובות הנאה אישיות. הנאשם – לפי חלקו – חבר לנאשמת בנטילה מהקופה הציבורית. אף הנאשם פעל באופן מושחת ומסואב, ובמו ידיו הטיל צל כבד על מורשתו המפוארת כמפקד מוערך, כאדם וכמנהל עתיר זכויות.

הפרשה בתמצית

3. הנאשמים הורשעו – לאחר שמיעת הראיות – בעבירות של מתן וקבלת שוחד, הפרת אמונים, הלבנת הון, עבירות מס ועבירות נלוות נוספות (כל אחד לפי חלקו).

4. הנאשמת הורשעה בכך שלקחה שוחד באופן שיטתי, ערמומי ומתוחכם, משך כשש שנים, משמונה גורמים שאינם קשורים זה לזה. הנאשמת נהגה לדרוש תמורה כספית, לשימושה האישי לצרכי המפלגה ולמקורבים, מגורמים להם הקצתה כספים קואליציוניים. בשיטה זו, נטלה הנאשמת נתח מכספי הציבור עליהם הייתה אמונה, בסך מצטבר של כ- 2,000,000 ₪. כספי השוחד שימשו את הנאשמת ואת בני משפחתה; את המפלגה ואת מקורבי הנאשמת וגורמים שחפצה בטובתם. בראש המקורבים, חברה הטוב של הנאשמת, הנאשם, שנטל לכיסו כחצי מיליון ₪ מאותם כספים, בגינם הורשעה הנאשמת בקבלת שוחד (יוטעם כי לנאשם לא יוחסה כל עבירה בגין כך). בנוסף, העבירה הנאשמת כספים קואליציוניים בסך 1.5 מיליון ₪, לאיגוד הכדורסל ולאגוד הכדוריד, ביודעה, או תוך עצימת עיניה לאפשרות, שמקורביה צפויים לקבל תמורה כספית בעד העברת הכספים.

5. הנאשם הורשע בכך שלקח שוחד, מאיגוד הכדורסל, בסך 98,600 ₪ בתמורה להנעת הנאשמת להקצות מיליון ₪ לאיגוד וביקש מעמותת שילה הקדומה שוחד בסך 100,000 ₪, בתמורה

לשימוש בקשריו במשרד התיירות לקידום העברת תקציב לעמותה; הנאשם זייף מסמכים שנועדו להסוות את כספי השוחד שקיבל מאיגוד הכדורסל ואת הכספים שניסה לקבל מעמותת שילה הקדומה; הנאשם שלח חלק מהמסמכים המזויפים בפרשת איגוד הכדורסל לחוקרי המשטרה במטרה להטעותם; הנאשם מסר דיווחים כוזבים – לחטיבה להתיישבות ולמועצה האזורית חבל לכיש – על שעות עבודה שביצעה, כביכול, רעייתו בתיה, שעות שלא בוצעו בפועל, וכתוצאה מכך קיבל במרמה תשלומים עודפים.
הנאשם הורשע אף באיום על קצין משטרה.

6. נסיבותיהם המלאות של האירועים פורטו בהרחבה ובהעמקה בהכרעת הדין מיום 25.3.2021, הנפרשת על פני למעלה מ-1,000 עמודים ובמסגרתה הורשעו הנאשמים ב-12 אישומים שונים בעבירות הבאות:

הנאשמת

- א) **15 עבירות לקיחת שוחד** (כולל ריבוי עבירות) – עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
- ב) **4 עבירות בקשת שוחד**, לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 294 לחוק העונשין;
- ג) **3 עבירות מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 לחוק העונשין;
- ד) **15 עבירות הלבנת הון** (כולל ריבוי עבירות) – עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;
- ה) **6 עבירות שימוש במרמה, בעורמה ובתחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממש** (כולל ריבוי עבירות) – עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

הנאשם

- א) **2 עבירות מתן שוחד**, לפי סעיף 291 לחוק העונשין;
- ב) **תיווך בשוחד**, לפי סעיף 295(ב) בצירוף סעיף 290 לחוק העונשין;
- ג) **ניסיון לתיווך בשוחד**, לפי סעיף 295(ב) בצירוף סעיף 290 ובצירוף סעיף 25 לחוק העונשין;
- ד) **2 עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין;
- ה) **2 עבירות זיוף מסמך בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 418 סיפה לחוק העונשין;
- ו) **2 עבירות רישום כוזב במסמכי תאגיד**, לפי סעיף 423 לחוק העונשין;
- ז) **2 עבירות הלבנת הון**, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון;
- ח) **עשיית פעולה ברכוש אסור**, עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון;
- ט) **שיבוש מהלכי משפט**, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין;
- י) **איומים**, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

7. לאחר שנידונו הערכים החברתיים המוגנים וחומרת הפגיעה בהם, נסיבות העבירות, מדיניות הענישה הנוהגת וטענות הצדדים נקבעו מתחמי הענישה באירועים השונים בעניינם של הנאשמים.

הנאשמת: גזירת העונש הכולל

8. הסניגור עמד בטיעונו על כך שלעתירתה העונשית של המאשימה – 10 עד 12 שנות מאסר – אין אח ורע בענישה הנוהגת בעניינם של נבחר ציבור שהורשעו בעבירות שוחד. יש טעם בדברים אלה, ואולם, בחינה מעמיקה של שורת האירועים בהם הורשעה הנאשמת, והשוואתם לעניינם של עובדי ציבור אחרים שהורשעו בעבירות דומות, מובילה למסקנה שאין אח ורע אף לעוצמת שחיתות הנאשמת כפי שהיא עולה מהיקף, ריבוי וחומרת מעשיה.
9. הנאשמת הורשעה ב-15 עבירות לקיחת שוחד (כולל ריבוי עבירות), 4 עבירות בקשת שוחד וב-15 עבירות הלבנת הון. העונש המרבי לצד כל אחת מעבירות אלה עומד על 10 שנות מאסר, באופן שהעונש המרבי בגין עבירות השוחד והלבנת ההון בהן הורשעה הנאשמת מצטבר לסכום האסטרונומי של **340 שנות מאסר**. לכך יש להוסיף 3 עבירות מרמה והפרת אמונים ו-6 עבירות מס, שעונש המאסר המצטבר בגינן הוא כ-50 שנות מאסר נוספות.
10. בחינת מתחמי הענישה שנקבעו בעניינה של הנאשמת, לצד הקביעה כי העונש ההולם, בשים לב למאפייניה, יעמוד על מחצית מתחם הענישה, מעלה כי גזירת העונש בכל מתחם ומתחם וצבירת העונשים הייתה מובילה לעונש מצטבר של **30 שנות מאסר**.

הנאשם: גזירת העונש הכולל

11. אף בעניינו של הנאשם יינתן משקל לריבוי העבירות בהן הורשע, מחד גיסא – מתן שוחד; עבירת תיווך בשוחד; ניסיון לתיווך בשוחד; 2 עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; 2 עבירות זיוף מסמך בנסיבות מחמירות; 2 עבירות רישום כוזב במסמכי תאגיד; 2 עבירות הלבנת הון; עבירת עשיית פעולה ברכוש אסור; שיבוש מהלכי משפט; ואיומים – ולצורך להתאים את העונש ההולם למידת אשמו של הנאשם.

סוף דבר

12. קשה וכואבת היא מלאכת גזירת הדין. קשה היא שבעתיים כשבפני בית המשפט ניצבים אנשי ציבור בעלי עבר מפואר של שירות מסור לטובת הציבור הנאלצים לשלם מחיר כבד בגין מעשיהם, שישליך אף על בני משפחתם. ואולם, לא ניתן להתעלם מבחירת הנאשמים לסטות מדרך הישר.
13. מעשי השחיתות של הנאשמת משקפים פגיעה ברף הגבוה ביותר בערכים מוגנים, בסיסיים ומוסכמים באופן רחב בחברה הישראלית, של יחס שוויוני ומניעת העדפת מקורבים על פני מי שאינם כאלה. לא ניתן להפריז בחומרת התנהגות הנאשמת הממחישה את אחד המאפיינים המקוממים והמסוכנים של שחיתות שלטונית, מצב בו השלטון משרת את עצמו, או קבוצה קטנה של מקורבים ומקבל החלטות משיקולים זרים.
- בטווח הארוך, נזקיה של התנהגות כזו הם הרס השירות הציבורי, שחיקת כיבוד שלטון החוק ופגיעה קשה בסולידריות החברתית.

14. בנסיבות אלה, עם כל הכאב והקושי האנושי הכרוכים בכך, העדפת אינטרס ההרתעה בתוך מתחם הענישה, על פני נסיבותיה האישיות של הנאשמת, באמצעות ענישה חמורה והולמת, אינו רק מוצדק אלא הכרחי וחיוני להמשך קיומה של חברה מתוקנת וחפצת חיים. יחס סלחני עלול לשדר מסר שבית המשפט מוכן "לעגל פינות" ככל שמדובר בטוהר המידות של נבחר ציבור. ההפך הוא הנכון, מחובת בית המשפט לתרום את חלקו למלחמה בשחיתות שלטונית, באמצעות מסר עונשי חד וברור.

15. יידעו האזרחים שומרי החוק ומשלמי המיסים שכספם אינו הפקר וכי מנהיג, או כל איש ציבור באשר הוא, שיקה לבבו וישלח ידו בכספי הציבור, לצרכיו, לצרכי משפחתו, לעצמו, למפלגתו, למקורביו, למעמדו, לטובתו, ולתענוגותיו ייענש במלוא חומרת הדין.

16. לאחר שבית המשפט שקל את מכלול השיקולים הרלוונטיים, נגזרו על הנאשמים העונשים הבאים:

הנאשמת

- (א) 10 (עשר) שנות מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרה.
- (ב) 12 חודשי מאסר מותנים למשך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור איזו מהעבירות שבהן הורשעה.
- (ג) קנס בסך 900,000 ₪ (תשע מאות אלף ₪) או 300 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, בסך 90,000 ₪ כל אחד, או 30 ימי מאסר תמורת כל תשלום.
- התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.8.2021, ויתרת התשלומים תשולם עד ולא יאוחר מ-1 לכל חודש קלנדרי לאחר מכן.
- לא ישולם תשלום במועדו, יועמד הקנס, או יתרתו, לפירעון מלא לאלתר.

הנאשם

- (א) 30 (שלושים) חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.
- (ב) 12 חודשי מאסר מותנים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור איזו מהעבירות שבהן הורשע, למעט איומים.
- (ג) 6 חודשי מאסר מותנים למשך שנתיים שלא יעבור עבירה של איומים.
- (ד) קנס בסך 180,000 ₪ (מאה ושמונים אלף ₪) או 90 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, בסך 18,000 ₪ כל אחד, או 9 ימי מאסר תמורת כל תשלום.
- התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.8.2021, ויתרת התשלומים תשולם עד ולא יאוחר מ-1 לכל חודש קלנדרי לאחר מכן.
- לא ישולם תשלום במועדו, יועמד הקנס, או יתרתו, לפירעון מלא לאלתר.

